

Ngày 18/02/2025

CHUYÊN VIÊN PHÂN TÍCH

Bùi Thị Quỳnh Nga
ngabui@phs.vn

CHỜ ĐỢI SỰ THAY ĐỔI, KINH TẾ CÓ BƯỚC CHẠY ĐÀ THẬN TRỌNG

- Tháng 1/2025, kinh tế Việt Nam chịu tác động từ kỳ nghỉ Tết Nguyên đán, khiến số ngày làm việc giảm, hoạt động thương mại chậm lại, nhưng thặng dư thương mại vẫn đạt trên 3 tỷ USD.
- Chỉ số IIP tăng nhẹ 0.6% YoY nhưng PMI giảm tháng thứ hai liên tiếp, phản ánh phần nào sự suy yếu trong sản xuất do đơn hàng và sản lượng sụt giảm, một phần cũng do những lo ngại xung quanh chính sách thuế quan mới của Mỹ. Các đối tác có xu hướng chờ đợi và quan sát nhiều hơn.
- Ngược lại, bán lẻ và du lịch ghi nhận tín hiệu tích cực với lượng khách quốc tế đạt mức kỷ lục.
- Lạm phát cao hơn dự báo nhưng vẫn trong tầm kiểm soát. Hoạt động đầu tư công lẫn đầu tư FDI đều ghi nhận chậm trong tháng 1.
- Bất chấp những lo ngại về nguy cơ xảy ra chiến tranh thương mại toàn cầu trong năm nay, Chính phủ vẫn kiên định trình Quốc hội xem xét và cho ý kiến về việc nâng mục tiêu tăng trưởng GDP lên ít nhất 8%, đồng thời điều chỉnh tăng kế hoạch đầu tư công trong năm 2025. Động thái này thể hiện rõ quyết tâm của Chính phủ trong việc tận dụng tiềm lực nội tại để tạo động lực thúc đẩy tăng trưởng, giảm trừ các rủi ro từ ngoại biên như chiến tranh thương mại, cùng với đó là việc đẩy mạnh hạ tầng để thu hút nguồn vốn FDI chất lượng cao và cải thiện hiệu suất toàn nền kinh tế.

Trong kỳ họp Quốc hội bất thường tháng 2, chúng tôi nhận thấy có một số nội dung đáng chú ý: (1) Điều chỉnh mục tiêu tăng trưởng GDP năm 2025 đạt từ 8% trở lên và CPI kiểm soát trong khoảng 4.5 – 5.0%; (2) Điều chỉnh cơ cấu Chính phủ & (3) Báo cáo cơ chế, chính sách đặc thù đầu tư nhà máy điện hạt nhân Ninh Thuận. Các đề xuất, điều chỉnh của Chính phủ đều theo hướng thúc đẩy sự phát triển bền vững của kinh tế, gỡ đi các nút thắt hiện tại và tạo bộ đệm cho thúc đẩy chính sách tài khóa lần tiền tệ. Chúng tôi sẽ phân tích kỹ hơn bên dưới.

Về tổng hợp số liệu kinh tế tháng 1:

CPI tháng 1 tăng mạnh hơn dự báo của PHS, ghi nhận mức tăng 0.98% so với tháng trước. So với cùng kỳ năm trước, CPI tháng 1 tăng 3.63%, lạm phát cơ bản tăng 3.07%. Nhu cầu mua sắm tăng cao trong dịp Tết Nguyên đán Ất Tỵ là yếu tố chính thúc đẩy giá cả hầu hết các nhóm hàng hóa. Ngoài ra, thời tiết chuyển mùa sang đông làm gia tăng dịch cúm cũng khiến cho nhóm thuốc và dịch vụ y tế ghi nhận mức tăng mạnh. Giá thịt lợn cũng tiếp tục leo thang trong và sau Tết Nguyên đán.

Doanh số bán lẻ bứt phá mạnh trong tháng 1/2025 nhờ nhu cầu tiêu dùng sôi động trong dịp Tết Nguyên đán. Đáng chú ý, du lịch ghi nhận sự bứt phá ngoạn mục, khi lượng khách quốc tế đến Việt Nam đạt mức kỷ lục gần 2.1 triệu lượt.

IIP Hoạt động của khu vực sản xuất yếu đi do số ngày làm việc trong tháng 1 ít hơn so với tháng trước và cùng kỳ năm trước. Chỉ số sản xuất toàn ngành công nghiệp (IIP) tháng 1 giảm 9.2% so với tháng trước và tăng 0.6% svck năm trước. Tuy nhiên, một số ngành như sản xuất xe có động cơ, nội thất & dệt may vẫn duy trì mức tăng trưởng ấn tượng ngay cả khi số ngày làm việc trong tháng ít hơn.

Hoạt động xuất nhập khẩu cũng bị ảnh hưởng trong tháng nghỉ Tết. Theo đó, cả kim ngạch xuất khẩu & nhập khẩu đều giảm nhẹ svck. Cán cân thương mại thặng dư gần 3.13 tỷ USD trong tháng đầu năm. Thực tế, việc sụt giảm trong hoạt động xuất nhập khẩu trong tháng 1 chưa phản ánh rõ nét về tình hình thương mại của Việt Nam do yếu tố mùa vụ, chúng tôi thường xem xét dữ liệu 2 tháng đầu năm để loại trừ yếu tố này.

FDI Tổng vốn đầu tư nước ngoài đăng ký vào Việt Nam đạt 4.33 tỷ USD, tăng 48.6% svck năm trước. Trong đó, vốn đăng ký điều chỉnh tăng thêm 2.73 tỷ USD, gấp 6.1 lần svck năm trước. Tháng 1/2025 đã ghi dấu ấn với dự án tỷ USD đầu tiên của năm – thương vụ tăng vốn 1.2 tỷ USD của Samsung Display. Tuy nhiên, vốn giải ngân chỉ đạt 1.51 tỷ USD trong tháng 1 – mức thấp nhất trong gần 1 năm trở lại đây. Sự chậm lại trong lượng vốn đăng ký mới cũng đã phần nào được PHS dự báo từ trước, một phần do giai đoạn chu kỳ đầu năm, một phần cũng do tác động từ việc quay trở lại của Trump tại nhà Trắng.

Chi đầu tư công còn yếu do Tết nguyên đán và trong tháng 1, hoạt động đầu tư cũng tập trung chủ yếu vào việc phân khai kế hoạch vốn năm 2025. NSNN ghi nhận thặng dư hơn 140 nghìn tỷ trong tháng 1.

Bảng 1: Tình hình kinh tế Việt Nam

Chỉ số	ĐVT	Aug-24	Sep-24	Oct-24	Nov-24	Dec-24	Jan-25
GDP	% YTD YoY		7.4			7.6	
CPI	%YoY	3.5	2.6	2.9	2.8	2.9	3.6
Bán lẻ	%YTD YoY	8.5	8.8	8.5	8.8	9	9.5
Xuất khẩu	%YoY	15.9	11.1	10.8	10.1	2.8	-3.9
Nhập khẩu	%YoY	15.6	10	13.2	11.6	18.6	-2.7
CCTM	Tỷ USD	4.1	2.2	2.5	0.96	-2.2	3.1
FDI thực hiện	Tỷ USD	1.6	3.2	2.2	2.1	3.7	1.5
IIP	%YTD YoY	8.6	8.6	8.3	8.4	8.4	0.6
PMI sản xuất		52.4	47.3	51.2	50.8	49.8	48.9

Nguồn: PHS tổng hợp